

*В. Будішевська,
студентка,
О. Гуманкова,
кандидат. пед. наук, доцент,
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

ВИКОРИСТАННЯ ПРОБЛЕМНИХ ЗАВДАНЬ В ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Сучасний етап розвитку освітньої системи у державі охарактеризовано підвищенням уваги до проблеми організації раннього іншомовного навчання. Згідно статті №8 закону «Про застосування англійської мови у державі», прийнятого у 2024 році, «держава сприяє громадянам України у вивченні, підвищенні рівня володіння англійською мовою шляхом: 1) забезпечення застосування англійської мови в освітньому процесі для дітей раннього молодшого дошкільного та середнього дошкільного віку в закладах дошкільної освіти; 2) забезпечення обов'язкового вивчення англійської мови дітьми старшого дошкільного віку в закладах дошкільної освіти [1]. Зазначене стає каталізатором активізації педагогічних досліджень у напрямку пошуку ефективних технологій, які дозволять оптимізувати процес навчання англійської мови в закладах дошкільної освіти (ЗДО). До таких технологій науковці відносять технологію проблемного навчання.

Проблемне навчання досліджували вітчизняні педагоги, такі як Л. Бучек, І. Гладка, Н. Жолобова, В. Редько, О. Пехота, В. Паламарчук, А. Фурман та інші. Науковці зазначають, що проблемні завдання, які є шляхом реалізації зазначеної технології у процесі проведення занять з дітьми дошкільного віку, створюють умови для активного пізнання дітьми світу, сприяють розвитку їх мовленнєвої діяльності та формуванню комунікативних навичок. Дослідники підкреслюють той факт, що органічне поєднання проблемного навчання з ігровими методами є засобом не тільки оптимізації навчального процесу в ЗДО, а і потужним засобом сприяння особистісному розвитку дошкільників.

Не зважаючи на існування великої кількості наукових досліджень у контексті використання проблемних завдань у роботі з дітьми дошкільного віку, питання інтеграції таких завдань в методичний контекст занять англійської мови в ЗДО не знайшло достатньої уваги у наукових доробках вчених.

Метою нашої статті є ілюстрація практичних шляхів використання проблемних завдань у процесі навчання англійської мови дітей дошкільного віку.

Технологія проблемного навчання розглядається нами як спроектована вчителем організація процесу активного оволодіння дітьми новими знаннями і способами дій, під час якого нові знання не даються дітям в готовому вигляді, а здобуваються ними під час розв'язування проблеми, сконструйованої педагогом [2; с. 17].

Своєю чергою, використання технології проблемного навчання призводить до використання проблемних ситуацій та проблемних завдань. Проблемні

завдання у роботі з дітьми дошкільного віку на заняттях англійської мови мають носити ігровий характер, відповідати віковим особливостям дітей, їх інтересам та рівню володіння ними англійською мовою. Аналіз сучасних досліджень у сфері ранньої іншомовної освіти дозволив нам виділити різні види ігрових завдань, які передбачають вирішення навчальних або пізнавальних проблем дошкільниками.

Такі завдання в англійській методичній літературі пропонуються під назвою «Problem solving tasks/games» [3].

Звернемось до розгляду практичних зразків таких завдань, які ми відібрали для використання на заняттях англійської мови в ЗДО.

- 1) Складання пазлів та пошук виходу з лабіринтів. (Putting together puzzles. Coming out of Mazes). Наприклад: a) Do the puzzle. What animal will you discover? b) Solve a maze. Help the animals to find their food.
- 2) Сортування та співставлення предметів, малюнків. (Sorting activities. Matching activities). Наприклад: a) Sort food in two boxes. Healthy food. Unhealthy food. b) Match the problem to the solution. What do you do when you are hungry/thirsty/cold/ill?
- 3) Відгадування загадок. (Solving the riddles). Наприклад: Who am I? I am a lovely pet. I can run fast. I like milk and fish.
- 4) Практично-орієнтовані ігри та завдання (Practically oriented tasks and games). Наприклад: a) Find the lost toys. Follow the clues the teacher gives. b) You'll have a party. Make a shopping list.
- 5) Сюжетно-рольові ситуації з елементами вирішення проблемних питань (Role playing). Наприклад: Act out the situation. You want to make friends with new children. What will you say?

Підводячи підсумок зазначеного відмічаємо, що використання проблемних завдань у процесі навчання англійської мови в дошкільному віці сприяє розвитку мовленнєвих навичок, критичного мислення та комунікативних здібностей дітей. Завдяки такому підходу навчання стає цікавим, динамічним та ефективним, забезпечуючи глибоке засвоєння іноземної мови в природній та ігровій формі. Результати дослідження підтверджують, що поєднання проблемних ситуацій з ігровими формами роботи дозволяє значно підвищити якість навчання дітей дошкільного віку. Представлені у дослідженні проблемні завдання легко інтегруються в методичний контекст занять англійської мови в ЗДО.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Закон про застосування англійської мови в Україні [Електронний ресурс] – Режим доступу : https://ips.ligazakon.net/document/view/t243760?an=45&ed=2024_06_04
2. Кучеренко і. Технологія проблемного навчання української мови: сутність та лінгводидактичний потенціал / ірина кучеренко // українська мова і література в школі. - 2018. - № 3. - с. 14-21.
3. Ten activities that help develop problem-solving skills in young kids [Електронний ресурс] – Режим доступу : <https://shenarrates.in/ten-activities-that-help-develop-problem-solving-skills-in-young-kids/>